

budt en ny Betegnelse som denne, som idetmindste for mig har været meget tvivlsom. Dersom dette Udtryk „Bondeeiendom“ alene er brugt for at betegne et særligt skyldsat Stykke Bønderjord af hvilken som helst Størrelse, saa er det ganske vist, at det kan indbefatte saavel Bøndergaard som Boelssteder, Huse med Jord, ubebyggede Eodder osv.

Efter Lovparagrafens hele Bygning og øvrige Indhold kan jeg ikke Andet end antage, at dette har været Meningen, men jeg tilstaa, at jeg ser ingen Grund til at benytte et, idetmindste for mig, nyt og fremmed Ord til at betegne dette. Det forekommer mig, at paa et Gods kan der kun være Tale om forskjellige Jordbrug under Eiendommen, men dertilmod ikke om Bønde et en dom. Det være langt fra mig, at tro eller at ville have mine Ord forstaaede saaledes, som om der ved et saadant Udtryk skulde have været insinueret en Mebeieendomsret for Bønderne paa Godsset, men, indtil jeg bliver nærmere oplyst — og i saa Henseende indeholder den høitærede Indenrigsministers Foredrag Intet. — finder jeg dog dette Udtryk her at være anvendt noget paa urette Sted. Indtil videre vil jeg antage, at der ved Bondeeiendom skal forstaaes ethvert særskilt Jordbrug under Godsset, enhver særskilt Eod under Godsset, af hvilken Bestaaelse den end maatte være — Gaard, Boelssted, Hus eller ubebygget Eod. — Dette er jo imidlertid kun en Bemærkning til Støtte for min Formening om, at Lovforslagets Udtryksmaade ikke er allevegne ganske klar. — Det Væsentlige i Bestemmelsen i § 3 vil jo efter den høitærede Indenrigsministers Udtalelse ved Sagens Forelæggelse være det, at nogle af Udstykningsreglerne for Selveiergods skulle overføres ogsaa paa Omdelingen af Fæstegods. Jeg maa imidlertid allerede her gjøre opmærksom paa, at man vel indtil en vis Grad kan sammenstille, hvad der fornuftigvis kan tilstedes ved en Udstykning, og hvad der fornuftigvis kan tilstedes ved en Omdeling, men at man dog paa ingen Maade kan med Hensyn til Brugen af Jord under et Gods ville gennemføre nøiagtig de samme Regler, som man gjør gjældende med Hensyn til Udstykning, hvor den fraskilte Del gaar

over til en Fremmed. Jeg kan saaledes meget godt forstaa, at, naar man overhovedet hævder Vigtigheden for Samfundet af, at der bliver et vist Tal af middelstore Eiendomme tilstede, Eiendomme, der ikke ere under en vis Størrelse, da maa man ogsaa forlange, at saadanne middelstore Jordbrug blive tilstede paa Fæstegodsset ligesaavel som paa Selveiergodsset. Der er der Eighed tilstede, men dermed forekommer det mig ogsaa, at Eigheden ophører. Det er jo en absolut Nødvendighed fra Statens Side at forlange, at med den Eod, der fraskilles til Cie, følger det Hartkorn, som med Rette tilkommer det. Det er en Nødvendighed for Statteopkrævnings Skyld, men der er ikke den fjerneste Nødvendighed derfor tilstede, hvor der kun er Tale om Overdragelse til Brug. En Nødvendighed er kun tilstede med Hensyn til at forvise sig om, at Lovens Bestemmelse om det mindste Maal, som Jordeiendomme skulle beholde, bliver tilstede, men udover dette foreligger der ingen Nødvendighed, og mig er det ikke bekjendt, at der eksisterer noget Lovbud om, at Hartkornet absolut skal følge Brugen af Eiendom. Dersom det var Tilfældet, saa maatte den samme Bestemmelse dog ogsaa gjøres gjældende for Selveiergaarde, thi det er jo Gud og hver Mand bekjendt, at Intet er mere almindeligt, end at Stykker af Selveiergods overlades Andre til Brug lige indtil paa 50 Aar, uden at der følger Hartkorn med. Men er det altsaa ikke nødvendigt paa Selveiergods at forlange, at Hartkornet følger Brugen, saa veed jeg ikke, hvorledes man kan mene, at en saadan Nødvendighed skulde være tilstede paa Godsferne. En af de Bestemmelser, som findes i § 3, tror jeg med fuldkommen Sikkerhed at kunne betegne som ny, altsaa ikke som en Udtalelse af, hvad der nu maa anses for at være gjældende Lov, og det er Bestemmelsen om, at enhver Parcel fra en saadan „Bondeeiendom“ skal særlig bebygges. Jeg tror, man skal have meget ondt ved at paavise Noget i den ældre Lovgivning, der endogsaa blot tyder hen derpaa, endstige udtaler det, og jeg maa gjøre opmærksom paa, at denne Bestemmelse faar jo et meget vidt Omraade, naar „Bondeeiendom“ skal læses, saaledes som